

Universitätsbibliothek Wuppertal

Lukianu Hapanta

Lucianus <Samosatensis>

Basileæ, [1619]

De dipsadibus

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1433](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1433)

sine Deo fit, quod absque deorum favore fit. Pindarus in Pythijs hymno quinto, & ἑὸν ἄτερον ἐστὶ, non sine dijs. Horatius libro tertio, Oda quarta:

Non sine dijs animosus infans.

Es Virgilius:

Haud equidem, sine mente reor, sine numine diuūm.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΔΙ.

ψάδων.

DE * DIPSADIBUS.

Vincencio Obsopœo interprete.

ARGVMENTVM.

PRÆfatio quædam est, cuiusmodi & superiores nonnullæ sunt, qua studium suum erga auditores, siue quicumque illi tandem fuere quibus cum versatus tum fuit, collatione ista cum Dipsadibus facta, declarat. Ut enim eos qui ab hoc genere serpentis percussi sunt, in-explebilis quædam sitis inuadit, ita ut quod sunt plus potæ, plus sitiantur aquæ, ut ille ait: ita se quoque desiderio quodam insatiabili teneri ait, & quod frequentius apud illos sit, eò magis ac magis esse cupere. Porro quod ad Dipsadis morsum, & sitim istam lethalem at-tinet, habes consimilem fermè descriptionem atque exemplum. Auli cuiusdam signiferi in exercitu Cato-nis, qui eodem modo perijt, ut ille de quo epigramma præsentis narrationis testatur, apud Lucianum libro nono, ubi & cæterorum serpentium genera, de quibus hic mentio fit, enumerantur: addita etiam fabula, cur Libya serpentibus ita abunder, atque infesta sit.

Ας Λιβύας τὰ
νότια, ψάμ-
μῳ ἐστὶ βα-
θῆα, καὶ γῆ

ἄκακῶν μὲν, ἔρημῳ ἰσὶ
πολύ, ἀκεῖνός ἀναρπῶ, πε-
ρὶ ἀπασα, ἢ χροῖω, οὐ πό-
ρυ, οὐ φυτόν οὐχ ὕδωρ ἔχου-
σα, ἢ ἄπὸ ἄρα ἰσὶ κοίλοισι συ-
κταῖς ὑπὲρ ὀλίγου λείψανον,
σπῆρ καὶ τῶτο, καὶ ἀνσῶδες,
ἢ πᾶν διψῶντι ἀνθρώπων
πότιμον, ἀοικῶν ἔχου ὄντα
ἐν ταῦτα, ἢ πῶς γὰρ ἀνοι-
κίτω ἀνήμερῳ οὐτῶ, καὶ ξη-
ρὰ καὶ ἄφορῳ οὐδῶσα, καὶ πολ-
λῶν αὐχμῶν πιζομένη; καὶ
τὶ θάλασσῳ αὐτὸ, καὶ ὁ ἀὴρ,
κομιδῆς πυρώδης καὶ φλογε-
ρῆς ἄρ, καὶ ἡ ψάμμῳ ἄπερ-
σειουσα, παντελῶς ἀδάτορον
πᾶν χόρτον τίθεισι. Γαρά-
ματες μόνον, πρόσκοικοι ὄν-
των, ἐν σπῆρ καὶ κοῦφορ ἔδ-
νῳ, ἀνθρώποι σκλιῖται, ἀ-
ποδῆρας τὰ νοτιὰ ζῶντων,
ἰνιότη

A^a pars Li-
bya q̄ ad Au-
strum tendit,
arena est pro-

funda, & terra exusta Solis
ardoribus, deserta ut pluri-
mum, frugibus in totum in-
fecunda, campestris vni-
uersa, non gramen, non fœ-
num, non plantam ullam
nec aquam habens, nisi sicu-
bi in terræ concavitatibus
constiterint imbris & plu-
uiarum reliquæ, quæ tan e
& ipsæ dense sunt, & mali
odoris, & homini sitibundo
minimè potabiles. Has igi-
tur ob causas inhabitabilis
est. Aut quo pacto tandem
inhabitari possit locus ita
durus & implacidus, tum e-
tiam aridus, ac frugibus ar-
boribusq̄ iuxta infœcundus,
quiq̄ tam molestis feruori-
bus sit subiectus, cum ipse
quoque calor & aer nimium
ardens sit, & igneus? Præ-

terea ipsa arena magnopere feruens regionem prorsus facit inuiam & inaccesibilem. Soli verò^b Garamantes ijs locis finitimi, gens leuis atque frugalis, vitam degentes in tenorijs, venationibus vtplurimum viuentes,

ἐνίοτε οὗτοι ἰσδάμοιοι, δη-
 ρούοις ἀμφὶ πρὸς τὰς
 χαμμενὰς, μάλιστα ὕσαντα ἔ-
 θεόν τηρέσαντων, ὁπότε τὸ
 πολὺ τοῦ καύματος οὐδέν, ἢ
 καὶ ἡ ψάμμοσ νοτιοτάτη, καὶ
 ἀμνηστὴ βατὰ γένοιτο. ἢ ἕ-
 ρα δὲ ἐσιρῶνων τε ἔσθ' αἰών,
 καὶ σπυρίων τῶν μεγάλων χα-
 μααιπῶν, καὶ σιδύων μά-
 λις, καὶ ἐλεφάντων ἐνίοτε
 ταῦτα ἢ μόνον διαρῆα πᾶς
 τὸ δὲ ψ, καὶ ἀνέχεται ἐπὶ
 πολὺ, ταλαιπωρήματα ἰπὸ
 σωμα καὶ ὄξ' ἑσθ' ἡλιθ. καὶ ὁ-
 μως οἱ Γαράμαντες ἐπαδάρ-
 τὰ σιτία καταναλώσασιν,
 ἅπτε ἔχοντες ἀφίκαντο, ἀπὲ-
 λωνοσιν ὄντως ὀπίσω, δε-
 σιότων, μὴ σφίσιρ ἡ ψάμ-
 μοσ ἀναρκεῖσθαι, δύσθα-
 τ' καὶ ἄπορ' ἔσθ' ἔσθ' ἔ-
 τα ὄσπερ ἐντὸς ἀρῶν νηφ-
 θεῖτον, καὶ αὐτοὶ ἀπόλων-
 ται μετὰ τῆς ἄρας. ἄφνητα
 γάρ ἐστιρ, ἢ ὁ ἡλιθ', ἀνα-
 σπᾶσας πλὴν ἰκμάδα, καὶ τὰ
 χιμα ξηράνας πλὴν χόραρ,
 περιε-

cum præda. Siquidem omnis euadendi facultas sublata est, si
 quando sol substracto humore ex regione celerrimè exiccata,
 feruere

nonnunquam irrumpunt ves-
 nantes iuxta solstitium hyber-
 num, sidere maximè pluui-
 so obseruato, quando vide-
 licet maior ardoris pars de-
 ferbuie & extincta est, & a-
 rena assiduis imbribus mada-
 facta, & aliquo modo per-
 uia reddita est. Venantur
 autem onagros, & magnos
 struthiones humi volantes,
 cum primis verò simias, ali-
 quando etiam elephantos.

Hec enim animalia sola
 aduersus sitim perdurant,
 tum magnopere sufferre pos-
 sunt immodici & feruentis
 Solis molestias. Sed enim Ga-
 ramantes posteaquam com-
 meatum quem secum ingre-
 dientes importauerant, om-
 nem consumpserunt, iterum
 ad suos discedunt postlimi-
 nio, meuentes ne arena ite-
 rum incensa illis intercludat
 aut difficiliorem reddat re-
 dium: deinde, quemadmo-
 dum in reti comprehensis &
 sibi ipsis pereundum sit vñd

ἐπιπλήρωμα οὐκ ἐπιόσιτον
 ἀπεργάζεται τῷ Λιβύῳ ἐ-
 κένω. τὸ δὲ διὰ πάντων ἐρ-
 πνὲ δανότατον ὧν ἡ φάμα
 μὲ πρὸς ἡ δὲ φάμα δαίμων, ὅς
 φησι οὐ πάντων μέγας, ἐχίδνη δὲ
 μοι, τὸ δὲ δῆγμα βίαιον, τὸν
 ἴδον παρὸς, ὁ δὲ φάμα μὲ ἀλκί-
 τος ἐπὶ ἀγῶν ἐχίδνης· ἰκκαί τε
 φησὶ καὶ σάπφ, καὶ σίμωνα
 ποιεῖ καὶ βοῶσι, ὅσπερ οἱ ἐν
 πυρὶ κέμενοι. τὸ δὲ μάστιγα
 καταπονοῦ καὶ καταπόνορον
 αὐτὸς, ἐκείνῳ δαίμων, ὁ μόνον μορ-
 πάθῃ ὡς ἐπιπλήρωμα δὲ
 αἰς ἐπιβολῆν καὶ τὸ παρα-
 δοξότατον, ὅσπερ ἄν σί-
 πωσι, τοσούτω μάστιγον ὁρέγον-
 ται τῷ ποτῇ, καὶ ἐπιθυμία πο-
 λὺν πλεονεχίαν ἐπιτέντα αὐτοῖς.
 οὐδ' ἄν σέβεται ὡς τὸ δι-
 ψῆ, ὅδ' ἂν τὸ Νάλον αὐτῷ, καὶ τὸ
 Ἰστρον ὄλον ἐπιπλήρωμα παράσχης,
 ἀπὸ πρὸς ἰκκαίως ἐπὶ ἀρ-
 θωρ τῷ νόσον, ὅσπερ ἄν ἡ
 τις ἐλάθῃ πῦρ καταβρῦνοι.

κίχουσι

crescit bibendi desiderium. Neque illorum situm extin-
 xeris, tamen totum. & Nilum aut Danubium epotandum
 praestiteris, verum irrigan-
 di sedulitate morbum incendis:
 quemadmodum & si quis oleo ignem conetur extinguere.

Eam

circumvolantibus inaccessi-
 bilis & infesta redditur illa
 Libya. Caterum serpentum
 omnium nocentissimū, quos
 arena nutrit, Dipsas est, fers
 pens non admodum magnus,
 viperæ similis, violento iclu,
 veneno crasso, dolores illic
 inducens intolerabiles. Ar-
 dores enim immittit extin-
 guibiles, & putredines, &
 totum corpus adurit incen-
 dio. Et qui ab illa icli fue-
 rint, clamant non secus atq;
 illi qui in igne coniecti sunt.
 Quod autem illos omnium
 vehementissimè affligit &
 torquet, illud est, nempe cru-
 ciatu serpentis respondens
 cognomine. eius enim mor-
 sum mox sequitur bibendi
 sitis inexplebilis: & ultra
 modum sitiunt. Et quod ma-
 ximè admirandū est, quanti
 plus biberint, tanto magis
 potum expetunt: ac subinde
 magis atque magis potando

ἡ δὲ σίρῃ ἰατρῶν παλαιῶν ἐπέ-
 σθη τὴν αἰτίαν αὐτῆς, παχυνθῆναι
 ἔργοντα, ἕματα διυρόμενον
 τὸ πῶτον, ὄξυνιχρον γίνε-
 σθαι, ὑγρότερον, ὡς τὸ ἀνδρῶν
 κατὰ φύσιν, καὶ ἐπὶ πλεονε-
 σσιον ὀξυρόμενον. ἐξ ὧν ἴδιον
 ἔσθαι τὸ πικρὸν ὄντα ἔ-
 λευκῶν, ὡς θεοὶ, ἰδοίμεν οὖν
 τα κολασόμενον ἀνθρώπων.
 ἂν δὲ ἐπὶ πλείων τῆς Λιβύης τὸ
 παραπλάγιον ποιῶν, ἐπιχρῶμα.
 μα δὲ τι ἦεν οὐα, ὁ μοι τῶν ἰ-
 ατρῶν τις ἐνεργῶν αὐτὸς ἐπι-
 στήνης ἐνεργῶν, ἀνδρῶν δὲ
 τῆς ἀφροσύνης, ὡς ἐς Λιβύης,
 ἐργῶν ἀπὸ τῆς Αἴγυπτου, πα-
 ρὰ τὴν μεγάλην Σύρτιν ἐς
 ποιῆτο τὴν πορείαν. οὐ γὰρ
 εἶναι ἀλλὰ, ἐστὶ δὲ τὰ φθῶν ἐν
 τυχεῖν, παρὰ τὴν ἰόντα, ἐπὶ
 αὐτῶν τὸ κλύσματι, καὶ σὺν τῶν
 ἐπιστάται, δηλοῦσα τὸν ὄλε-
 θρον τὸ πρόσωπον. κολασόμενον
 ἐπὶ αὐτῆς ἀνθρώπων μέν τινα,
 οἶον

Syrtin præteribat. neque enim alia eò perueniendi via patet.
 Ibi in litore obiter ac sepulcrum esse delatum, ac propter
 fluxum ipsum adstantem vidisse statuam exitij rationem in-
 dicantem. quippe supra illam sculptū esse hominem quendam,
 qualem

Eam verò incurabili mor-
 bi causam afferre solent me-
 dici, venenum Dipsadis,
 eum crassum esse consue-
 uit, posteaquam potu riga-
 tum fuerit, continuo mor-
 uetur atque incenditur, ac-
 que etiam humidius, ut par-
 est, redditur, & per omnia
 membra diffunditur. Ego
 verò neminem unquam ta-
 li affectum morbo aut la-
 borantem vidi : & faxine
 superi, ne unquam mihi con-
 tingat videre hominem his
 conflitantem cruciatibus.
 Sed ne omnino quidem un-
 quam ingressus sum Libyam,
 & recte mihi fecisse videor.
 Porro autem epigramma
 quoddam audiui, quod mi-
 hi vnus è familiaribus pro-
 certo confirmabat, se ipsum
 legisse supra statuam viri
 ad hunc modum fato fun-
 Eli : qui, ut aiebat, in Ae-
 gyptum iter facies, magnam

οἶον ἢ Τάνταλον ἱράφουσι,
 ἢ Νίμην ἐπὶ τα, ἢ ἄρνούμενον
 τῷ ὕδατι, ὡς οἷοι δῆθεν τὸ
 ἐπιπορθεῖν, τὸ διψάδα, ἢ μπε-
 φουκὸς αὐτῷ, πειλοσπαρᾶσαι
 ὡς ποδί, ἢ αἰ τις γωαίνας
 ὑδροφορούσας ἄμα ποτὰς
 κατὰ χεῖρ τὸ ὕδωρ αὐτῷ, πη-
 σίον δ' ὡς κἄθι, οἷα ἢ σπον-
 θῶν κένων, οὗς ἐφ' ἑω θυρεῶν
 τῆς Γαράμαντας. γυράφθαι
 δ' πὸς τοῦ πύραμμο, ἢ χε-
 ρον δ' καὶ αὐτὸ πᾶν.

Τοῖα παθόντ' οἶμαι καὶ
 Τάνταλον ἄθροσ' ἰοῦ

Μηδὰ μὲ κοιμίσα διψα-
 σίλω ὀδυάλω,

Καὶ Δαναοῖο κόρας τοῖον
 πίδον ἢ ἀναπῆσαι,

Αἰεὶ ἐπαθήσας ὑδροφό-
 ρο καμάτω.

ἔτι καὶ ἄλλα ἔπιπῆσά ἐν
 πηρὶ τῶν αὐτῶν, καὶ ὡς ἀνα-
 ρέμεν ὅσα τὰ, ἐδῆθη, ἀπ'
 ἐκ ἔτι μίμνημοι κένων. συλ-
 λήγουσι δ' ἄρα τὰ ὡς, καὶ ἐ-
 σποδᾶσαι περὶ αὐτὰ οἱ πει-
 εῖοι, ἢ ὡς φασὶν ἄλλοι,
 quemadmodum ea tollens à Dipsade percussus sit : sed
 illa memoriter non teneo. Itaque^u oua colligunt, eaq;
 studiosè gentes vicina indagant, non edendi tantùm gratia,

qualem ferè pingere solent
 Tantalum in media paludè
 consistentem, ac undas hauri-
 entem, non aliter ac si bibe-
 ret: bestiolam autem, nempe
 Dipsada, illi inhaerentem, ac
 pedi eius implicatam. Tum
 mulieres quaspiam aquam fe-
 rentes, eademq; opera non
 paucas illi eandem potandà
 affundentes. Insuper oua quò
 que adiecta conspiciuntur,
 qualia ferè struthionū illorū
 esse perhibentur, quos Gara-
 mantas venari suprâ memo-
 ravi. Est autem epigramma
 ascriptū, quod ἔ hic refer-
 re non alienum esse opinor :

Talia passus erat quoque
 Tantalus Aethope cretus,
 Qui nullo potuit fonte
 leuare sitim.

Tale nec è Danao natas
 implere puellas.

Afiduis undis vas po-
 tuisse reor.

Erant adiecta adhuc ὅσα
 lia quatuor carmina de ο-
 uis, quemadmodum ea tollens à Dipsade percussus sit : sed
 illa memoriter non teneo. Itaque^u oua colligunt, eaq;
 studiosè gentes vicina indagant, non edendi tantùm gratia,
 sed

ἀνά η̄ σκάνοι χεῶνται κινά-
 σατοῦ, ἢ ἐκπέματα ποιοῦν-
 ται ἀπ' αὐτῶν ἢ ἕξοσι κερ-
 αῖον ἢ τὸ ψάμιον ἔντα
 τῶν λῶ. ἂ δὲ ἢ μεγάλα ἔντα
 τῶν, καὶ πῶδοι γίνονται δύο
 ἐκ τῶν ἐκείνων· τὸ ἦ ἡμίτον
 μὲν ἰσάτερον, ἀπὸ τῶν τῆ κερ-
 αῖον, πῶδος ἔστιν. ἐκ τῶν τοῦ
 κερῶν αὖ ἀψάδος παρὰ τὰ
 αὖ, ἢ ἰσάδων πῶδος ὁ ἀν-
 τιστῶ, ἐκ ψάμιον ἔξερπύ-
 ρου, δάκνουσι τ' ἰακωδίας
 ρου· ὁ δὲ πᾶσα ἐκείνα τὰ
 κερῶν ἰμπεροῦν ἐρμύνα,
 πῶδος αὖ, ἢ μᾶλλον ἀψάδων,
 ἢ σιμπλάμιον· οὐδέποτε.
 τῶν αὖ, μὰ Δία, πῶς Νί-
 κανδρον τὸν ποιητῶν φιλο-
 πρῶμιον· ἀπὸ τῶν ἀπὸ τῶν,
 ἴσως ἢ μᾶλλον, ὡς οὐκ
 ἐκείνους γινώσκοντες μοι, φύσει
 τῶν Λιβυκῶν ἰσπῶν ἔδου-
 ρο ἰσπῶν ἢ ἀπὸ μᾶλλον ὁ ἴ-
 σων· ἢ, οἷς ἀνάγκη ἔδει-
 ναι τῶν, ὡς καὶ ἀμύαδου
 ἰσπῶν μετὰ τῆς τέχνης ἔχοιεν.

sed illis euacuatis pro vasis
 & instrumentis videntur. plu-
 rimum verò ex illis pocula
 preparari. Neq; enim signifi-
 cā exercere possunt, propter
 terram arenosam. Caterùm
 magnis & capacibus inuen-
 tis, etiam pileos ex illis con-
 ficiunt, semper ex ouis singu-
 lis geminos: cuiusque enim
 pars dimidia apii & suffi-
 cientē pileum praestoi regen-
 do capiti. Ibi ergo iuxta oua
 dipsades infidiosè excubant,
 cum accedentem quempiam
 mox ex arena prorrepentes
 morſu infelicem feriunt. Ille
 verò ictus, illicò incurabili
 morbo affectus, talia patitur
 que paulò antiè à me relata
 sunt, subinde bibens, ac ven-
 hementiùs sitiens, cum tamen
 nunquam sedata sui repleti
 possit. Haec per Iouem non in
 hoc à me dicta sunt, vt am-
 bitiosè cum* Nicandro con-
 tenderem, neque vt vobis
 planum facerem, quàm non neglectui dederim Libycorum
 serpentum nosse naturas. Medicorum enim magis ista laus
 est, quibus haec necessario compta esse debent, vt in talī
 casu egentibus opem ferre pro artis suae professione queant.

ἀλλὰ μοι δοκῶ (ἢ) πρὸς Φα-
 δισ μὴ δυσχεράνητι πλὴν ἄ-
 νόνα χηιδίδη ὄσαρ) ὁμοίον
 τι καὶ αὐτὸς παθεῖν πρὸς ὑ-
 μᾶς, οἷον ἱκάνοι πάσχοι
 πρὸς τὸ ποτόν, οἱ δὲ χηιδίδη
 ὑπὸ τῆς διψήσεως. ὅσα γὰρ ἄν
 ἐπὶ πλείον παθῆτε ὑμᾶς, ὅ-
 σούτω μάλλον ὀρέγομαι τοῦ
 πρῶματ' ἢ τὸ διψῆσαι ἄ-
 σκητόν ἰπικκάνται μοι, ἢ ἔ-
 σικα ἔσ' ἰμπησιδαί ὡστε τῷ
 τοῦτο ποτῷ, ἢ μάλα ἀκούσας
 πῶ γὰρ ἄν οὕτω διαδέτε καὶ
 παθαρεῖ ὑδάτι ἰπύχοιμι; ὡ-
 σε σύγγουτε, ἢ δὲ χηιδίδη ἢ αὐ-
 τὸς πλὴν ψυχλὴν ἰδίσω τούτω
 καὶ ὑγινοτάτω τῷ δὲ χηιδίδη
 τι, ἰμπορεῖμαι χηιδίδη, ἰπο-
 θῆς τῷ κρηῶν πλὴν κρηιδίδη
 ἢ μόνον μὴ ἰπικκάνται τὰ
 παρ' ὑμῶν ἐπιρροῦτα, μηδὲ
 χηιδίδη πλὴν σποδὸν τῆς ἀ-
 κροάσεως, κηιδίδη ἔτι, καὶ
 διψῶντα καταπιπῶν. ὡς δι-
 ψυς γὰρ ἔνικα τοῦ μου πρὸς ὑ-
 μᾶς, ὄσαρ ἄν ἰκάνου πίνων
 ἀά, κατὰ γὰρ τὸν σποδὸν Πλά-
 τωνα, κῆρ ἢ ἔδῆς τ' κηιδίδη.
 tinei, nihil prohibebit subinde bibere. Etenim iuxta sapientis
 Platonis sententiam, verum venustarum nulla est satietas.

At ego mihi videor (& per
 Phidiam ne iniquo feratis
 animo comparationem fe-
 rimam existentem) non dissi-
 mile quiddam erga vos pa-
 ti, cuiusmodi illi patiuntur
 gravissimi, qui morsu di-
 psadis percussisunt. Quod
 enim crebrius ad vos ire
 soleo, hoc magis atque fre-
 quentius ad vos eundem ve-
 xat cupiditas, & plane siti
 aduror intolerabili, videor-
 que mihi tali nunquam ex-
 pleri posse desiderio, & qui-
 dem iure optimo. Vbi enim
 adeo elaram & conspicuam
 aquam possum consequi?
 Quare ignoscite, si & ego
 iclus animo, hoc morsu in-
 cundissimo & saluberrimo
 prolixè & abundanter me
 impleo, capite scaturienti
 subiecto fonticulo, dummo-
 do me non deficiant vnde à
 vobis influentes, neve effuso
 audiendi studio hianiem &
 sumentē deseratis. Nam quod
 ad meam erga vos sitim at-
 tinei, nihil prohibebit subinde bibere. Etenim iuxta sapientis
 Platonis sententiam, verum venustarum nulla est satietas.

GILBERTI COGNATI
ANNOTATIONES.

* Dipsadi serpentum generi, de naturæ ratione ascitum nomen monumentis veteribus proditum est. Eius forma vipcræ similis, morsu nocentior, cuius scum inextingibilis & letalis sitis consequitur. Frequens est in Libya Africæ regione, quæ ab Atlante monte Mauritanæ incipit, & ad Canopum usque Nili ostium panditur: dicta à Libya coniuge Epaphi, filij Iouis. Ea semper aliquid noui deo dicitur adferre, quod in situlosa regione ad vnum aliquem tuum plurimæ ferarum species bibendi gratia conuenire cogantur, inibiq; varia mixtura violentæ Veneris varias monstrorum formas, subindeq; nouas nasci. Arcuosa est, deserta, inculta & vasta. Hinc illud Antiphili:

Καρπὸς ἔσται τοῖσιν ἐξ Ἰσθμοῦ, ἕως τὸ αὐλάξ

Αἰγύπτου λιθῶνς ψάμμος ἐπιτρέσεται. Id est,

Fructibus contendimus, non stadijs: neque enim sulcus Aegypti, Libyæ harenas curat. Meminerunt huius Dipsadis etiam Nicander in Theriacis, vbi antiqua & lepida memoratur fabella de diptadis exuuiis, & sijs origine, qua à dipsade isti laborant.

a Ea pars Libyæ, quæ ad Austrum tendit.] Narratio. b Garamantes ijs locis finitimi.] Garamantes populi sunt Africæ extremi, & quasi à consortio humanitatis remoti, vide Calium Rhodig. c Onagros.] Asinorum, inquit Varro, duo sunt genera: vnum ferum, quos vocant οὐζέους. In Phrygia & Lycania sunt greges muli. Alterum manuceum, ut sunt in Italia omnes. d Elephantos.] Libycum institutum est, ut quos in venatione vel pugna elephantis attingerint, magnificè sepeliant, ac hymnos præterea concinans. e Hæc enim.] Sicut quæ maximè ferant animalia. f Sola aduersus sitim.] Libycas feræ æstate non bibere produnt authores grauisimi, vbi præcipuè inardescere sitim, consensaneum. Hyeme autem potius in dul-

El h gere

gere multum : quoniam diuersa omnino contingere debuerint. Verùm id esse in causa compertum est, quòd in eo mundi sicut per eflatem aquae propemodum nullae sunt : proinde illis non bibere in consuetudine est. Hyeme autem scatenibus aquis, non ita. Transiente verò in naturam consuetudine, si aliò transferantur, pristinum nihilò fecius retinent morem. g Alpidcs.] Aspidi nomen à scuto est. Quatuor longos dentes & virulentos maxillis huius aspidis inesse, scribit Nicander, è quibus virus in hostem ei aculetur. Paulus Aegineta lib. 5. cap. 18. ex Galeno tres aspidis species profert : Chersæam, id est, terrestrem Chelidonianam, velut hirundinariam. πλωδάρα : huic à spiritu nomen, quòd erecto corpore virus in corpus hominù expuat. Hanc πλωδάρα, deiecto Antonio Cleopatra sinistra mamme admouit, quum Augustus eam rapere & perdere vellet, & occisimè inueneret. h Viperas.] Viperarum autem Graecis triplex est diuinitas. Masculus enim ἴξας, femina ἰχθυόνα vocatur : sicut ἰχθυόνα, soboles, velut filij echidis. Qui verò à vipera morsus sunt, ἰχθυόνατοι appellantur. i Cerastes.] Cerastes cornutus serpens, πικρὰ τὸ κέρατος id est, à cornu. Longitudine nauis longè equiparatur à Nicandro, qui dolosum appellat, quòd orbitis, plaustrorumque timere seie occultans, incipientem in se forè occidit. k Bougeus is.] Insecta, de genere cantharidum esse Dioscorides libr. 2. cap. 54. adseuerat. Nomen genit à nocumento, quo armento vel bubus interitum adferre solet. Nomen enim habet τὰ ἀπὸ τοῦ βόου ἢ τὸ πικρὸν ἢ τὸ ἰχθυόνα : id est, ab incendendis bubus. Id quod & Nicander in Alexipharmacis monet. De hac ita Galenus : Buprestes, inquit, sunt genus quoddam animalis, simile cantharidibus, & forma, & virtute. Aegineta eadem refert. l Iacula.] Ἄκτιες sunt animalia, quae instar iaculorum currunt, in Amphibanas.] Amphibana πικρὰ τὸ ἀμφι κὲ βίβα, quòd gemina capite & nutante gressu incedat. Ex huius extus lignicida baculum induunt, eoque frigore hyberno aduersus triporem manuum vtuntur, Nicandro auctore. n Duplex genus scorpionum.] Octo scorpionum genera apud Nicandrum in Theriacis enumerantur : quorum quartum χροάος à viridante colore dictum, multis corporum vertebis insignè, suspicor hic esse primum :

primis: octauium μελιζανθου: id est, mellei coloris, hic esse alterum. Nam à tergo gerit alas locustæ similes. Quamquam hic libenter cedam melius indicantium sententiæ. o Respondeas cognomine] Huic serpenti nomen ab sui est indium, quod qui ab hoc læsus fuerit, aded siliat, vt bibendo intantum repleatur, vt umbilico fracto, effundat vteri onus, vt Nicander de dipsade tradit. πρὸ τοῦ διψᾶν: id est, à sitiendo. p Nilum.] Nilus Aegypti fluvius. q Vt si quis oleo ignem.] Oleo restinguere incendium dicitur, qui ea ad mouens remedia, que malum magis ac magis exacerbent. Idem Lucianus in Timone: Si quem aspexerit incendio conflagrantem, pite atque oleo se velle restinguere. r Porro autem.] Exemplum rei. s Tantalum.] Nota est fabula de Tantalo apud inferos ad aquam stante, de pomis in capite imminentibus, cum sitiens interim atque esuriens neutra posset contingere: vel ex dialogo Menippi & Tantalii, vbi de Tantalo plura recitauimus, sum in Timone. Lego Homerii Olyss. circa finem Ouid.

Quærit aquas in aquis, & poma fugacia captat.

t Danao natus.] Danaus Beli Prisci filius, ex pluribus coniugibus quinquaginta filias habuit. que cum quinquaginta filiis Aegypti fratris Danai nupsissent, eos omnes vna nocte interfecerunt: præter Hypermetram, qua Lino vivo suo peperit. Ob quod nefas, hac finguntur pœna apud inferos damnate Danaides, vt a sedue in vniuerso fundo carentibus haurire aquam cogantur. u Oua.] Struthionis oua, inquit Plinius libro decimo, capite primo, commendantur propter amplitudinem, recepta pro vasculis, & pennæ ad cristas galearum, conors adornantes. x Nicandro.] Nicander poëta & medicus fuit, scriptique plurima versibus, quorum Theriaca & Alexipharmaca extant, reliqua desiderantur. de eo extant aliqua præconia in libro primo Epigrammatum Græcorum, Is de dipsade scripsit in Theriacis.